

II. Overbruggingsrecht voor zelfstandigen en meewerkende echtgenoten – Medisch attest om de allergie door de adviserend geneesheer te laten attesteren

1. Reglementair kader

In het Belgisch Staatsblad van 6 januari 2017 is de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen gepubliceerd. Het Koninklijk besluit van 8 januari 2017 tot uitvoering van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen, is in het Belgisch Staatsblad van 20 januari 2017 gepubliceerd.

Deze reglementaire teksten versterken vanaf *1 januari 2017* het overbruggingsrecht in het kader van het sociaal statuut van de zelfstandigen.

2. Enkele krachtlijnen van het versterkte overbruggingsrecht

Het overbruggingsrecht omvat **vier pijlers**:

- 1) de pijler faillissement
- 2) de pijler collectieve schuldenregeling
- 3) de pijler gedwongen onderbreking (wegens (i) een natuurramp, (ii) een brand, (iii) een vernieling of (iv) een allergie)
- 4) de pijler economische moeilijkheden.

Een beroep op het overbruggingsrecht is voortaan ook mogelijk voor **de meewerkende echtgenoten en de helpers** (behalve bij de pijler faillissement).

De betrokkene moet zijn verzekeringsplicht in het kader van het sociaal statuut bewijzen en de vereiste bijdragen verschuldigd zijn gedurende de vier kwartalen die onmiddellijk voorafgaan aan de eerste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin het “feit” zich voordoet dat aanleiding kan geven tot de toekenning van het overbruggingsrecht. Bovendien geldt als voorwaarde de effectieve betaling van minstens vier kwartaalbijdragen gedurende het tijdvak van zestien kwartalen dat voorafgaat aan de eerste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin het welbepaalde “feit” zich voordoet.

De toekenning van het overbruggingsrecht

- o **opent een recht op een financiële uitkering** gedurende (maximaal) twaalf maanden vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin het “feit” zich voordoet dat aanleiding geeft tot de toekenning van het overbruggingsrecht.

Het maandelijkse bedrag van deze financiële uitkering is principieel gelijk aan het bedrag van het minimumrustpensioen voor een alleenstaande zelfstandige met een volledige loopbaan. Indien de betrokkene overeenkomstig de reglementering van de sector uitkeringen echter als een “gerechtigde met gezinslast” kan worden beschouwd, heeft hij recht op het hogere maandelijkse bedrag dat gelijk is aan het minimumgezinsrustpensioen voor een zelfstandige met een volledige loopbaan.

Het ziekenfonds van de betrokkene heeft de bevoegdheid om te attesteren dat de begunstigde op basis van de reglementering van de uitkeringsverzekering als een “gerechtigde met gezinslast” moet worden beschouwd. Indien de betrokkene geen dergelijk attest aan het sociaal verzekeringsfonds bezorgt, ontvangt hij (voorlopig) het laagste bedrag (het “tarief alleenstaande”). Het verkrijgen of ophouden van de hoedanigheid van “gerechtigde met gezinslast” tijdens de toekenningsperiode van het overbruggingsrecht heeft een wijziging van het maandelijkse bedrag tot gevolg vanaf de maand die op deze gebeurtenis volgt.
- o **heeft het behoud van bepaalde sociale rechten** gedurende (maximaal) vier kwartalen tot gevolg vanaf de eerste dag van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin het “feit” zich voordoet dat aanleiding geeft tot de toekenning van het overbruggingsrecht.

Wat de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen betreft, geldt er een algemene uitbreiding met de sector uitkeringen (niet langer louter de sector geneeskundige verzorging). De zelfstandige of meewerkende echtgeno(o)t(e) heeft steeds de hoedanigheid van gerechtigde in de uitkeringsverzekering gedurende de kwartalen waarin hij/zij het behoud van sociale rechten in het kader van het overbruggingsrecht geniet.

Ten slotte is het belangrijk om aan te stippen dat het overbruggingsrecht een **subsidiair karakter** heeft. Om aanspraak te maken op dit overbruggingsrecht, mag de betrokkene geen beroepsactiviteit uitoefenen vanaf de eerste dag die volgt op de dag waarop het welbepaalde “feit” zich voordoet. Hij mag evenmin rechten laten gelden op een vervangingsinkomen.

3. Bevoegdheid van de adviserend geneesheer om de allergie te erkennen (in het kader van de pijler gedwongen onderbreking)

In het kader van de pijler gedwongen onderbreking heeft de adviserend geneesheer van het ziekenfonds de bevoegdheid om de allergie te erkennen zodat de zelfstandige of meewerkende echtgeno(o)t(e) het overbruggingsrecht kan genieten.

Drie cumulatieve voorwaarden moeten zijn vervuld:

- o de allergie wordt erkend door de adviserend geneesheer van het ziekenfonds
- o de allergie is veroorzaakt door de uitoefening van de specifieke zelfstandige activiteit van de aanvrager
- o de aanvrager wordt, na het uitputten van zijn rechten op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen gedurende de periode van primaire ongeschiktheid, niet invalide erkend na een beslissing van het bevoegde medische orgaan.

In deze situatie wordt de “onderbreking van de activiteit” geacht aan te vangen op de datum waarop de aanvrager niet erkend wordt tijdens het tijdvak van invaliditeit.

Er wordt uitdrukkelijk bepaald dat de betrokkene eerst een beroep op de toekenning van de primaire ongeschiktheidsuitkeringen dient te doen alvorens hij aanspraak kan maken op het overbruggingsrecht (vgl. het subsidiair karakter van het overbruggingsrecht). Vermits de criteria van arbeidsongeschiktheid gedurende de periode van invaliditeit veel strenger zijn¹, is het plausibel dat de zelfstandige die lijdt aan een allergie waardoor de uitoefening van de zelfstandige activiteit onmogelijk is geworden, wel degelijk primair arbeidsongeschikt kan worden erkend, maar niet de invaliditeit kan intreden.

Bij de aanvraag ten aanzien van het sociaal verzekeringsfonds **moet de betrokkene de nodige documenten toevoegen** die toelaten om vast te stellen dat:

- de allergie van de aanvrager veroorzaakt is door de uitoefening van zijn specifieke zelfstandige activiteit en deze allergie onverenigbaar is met het voortzetten van die specifieke zelfstandige activiteit
- de aanvrager – na het uitputten van zijn rechten op uitkeringen gedurende de primaire ongeschiktheid – niet als invalide wordt erkend.

In dit kader heeft de FOD Sociale Zekerheid in samenwerking met de Dienst voor uitkeringen **een modeldocument** ontwikkeld dat de adviserend geneesheer van het ziekenfonds moet invullen en de noodzakelijke gegevens voor de aanvraag bevat. Dit document is als bijlage² bij deze omzendbrief toegevoegd.

4. Datum van inwerkingtreding

Deze omzendbrief treedt op 1 januari 2017 in werking.

Omzendbrief V.I. nr. 2017/32 – 480/10 van 30 januari 2017.

1. Om invalide te kunnen worden erkend, volstaat het niet dat de betrokkene wegens letsels of functionele stoornissen een einde heeft moeten stellen aan het volbrengen van taken die verband houden met de beroepsbezigheid als zelfstandige verricht voor de aanvang van de arbeidsongeschiktheid. De betrokkene moet ook ongeschikt erkend zijn om eender welke beroepsbezigheid uit te oefenen die hem billijkerwijze zou kunnen worden opgelegd, inzonderheid rekening houdend met zijn stand, gezondheidstoestand en beroepsopleiding (art. 20, K.B. van 20.07.1971).

2. Hier niet gepubliceerd.